

VILNIAUS APYGARDOS TEISMAS

Budžetinė įstaiga, Gedimino pr. 40/1, 01501 Vilnius, tel. 8 706 68369, faks. (8 5) 262 5645, el. p. vilniaus.apygardos@teismas.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 193312970

VILNIAUS APYGARDOS TEISMO TOLERANCIJOS KORUPCIJAI LYGIO 2019 METAIS NUSTATYMO REZULTATAS

2019 m. gegužės 28 d.

2019 m. II ketvirtyje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 16 straipsnio 3 dalimi ir siekiant šio įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintų tikslų buvo atliktas tyrimas, kurio tikslas – nustatyti koks yra Vilniaus apygardos teismo (toliau – Teismo) teisėjų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau – Teismo darbuotojų) bendras požiūris į korupciją, kiek plačiai paplitęs šis reiškinys, Teismo darbuotojų toleranciją korupcijos apraiškoms.

Siekiant nustatyti bendrą tolerancijos korupcijai lygį anoniminė tyrimo anketa buvo paskelbta vidiniame intranete, kurią užpildyti buvo skatinami visi Teismo darbuotojai.

Anketai užpildyti buvo skirta 13 darbo dienų, anketos elektroniniu būdu buvo pildomos nuo 2019 m. kovo 13 d. iki 2019 m. kovo 29 d.

Tyrimo metu 23 respondentai užpildė anoniminę tyrimo anketą, t.y. tyrime dalyvavo 9,75 procentų Teismo darbuotojų iš viso pateiktos 23 anketos.

Anketa sudaryta iš 15 klausimų (1 Priedas), iš jų 3 klausimai, susiję su informacija apie respondentų darbo trukmę teisme, amžių ir įgytą išsilavinimą. Kiti 11 klausimų, susiję su apklausiamųjų požiūriu į korupciją ir korupcijos prevenciją, vienas atviras klausimas, pateiktas norintiems teikti pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos Teisme.

I. RESPONDENTŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ

1. AR RESPONDENTAI PRANEŠTŲ APIE KORUPCIJĄ

82, 61 procento arba 19 respondentų nurodė, kad praneštų apie jiems žinomą korupcijos atvejį, nei vienas iš respondentų nėra nurodęs, kad apie žinomą korupcijos atvejį nepraneštų, 4 respondentai, t.y. 17, 39 procento nėra apsisprendę ir negali atsakyti į šį klausimą.

2. AR RESPONDENTAI ŽINO KUR KREIPTIS, NORINT PRANEŠTI APIE KORUPCIJOS ATVEJUS?

86,96 procentai arba 20 respondentų nurodė, kad žino kur kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus ir 8,70 procento arba 2 respondentai nurodė nežinantys kur kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus, vienas respondentas arba 4,35 procento pažymėjo, kad nesijaustų saugus, pranešęs apie korupcijos atvejį.

Respondentai, nurodę, kad žino kur kreiptis norint pranešti apie korupcijos atvejus, į atvirą klausimą kur reikėtų kreiptis, dažniausiai nurodė:

- ✓ tiesioginį vadovą;
- ✓ Specialiųjų tyrimų tarnybą;
- ✓ Teismo vadovybę.

Keli respondentai nurodė, kad be Specialiųjų tyrimų tarnybos kreiptųsi į policiją ar prokuratūrą.

3. AR RESPONDENTAI YRA GIRDĖJĘ APIE TEISMO VYKDOMAS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONES?

65,21 procento arba 15 respondentų nurodė girdėję apie Vilniaus apygardos teismo vykdomas korupcijos prevencijos priemones. Respondentai, kurie yra girdėję apie vykdomas korupcijos prevencijos priemones, dažniausiai nurodė šias;

- ✓ skaidrumo atmintinė, rodoma darbo kompiuteryje startuojant operacinei sistemai;
- ✓ antikorupcinis švietimas – mokymai;
- ✓ dalies teisės aktų vertinimas antikorupciniu požiūriu;
- ✓ viešų ir privačių interesų deklaravimas;
- ✓ pareiškėjų skundų, susijusių su galimomis korupcijos apraiškomis, analizė.

34,79 procentų arba 8 respondentai anketoje pažymėjo, kad nėra girdėję apie Teisme vykdomas korupcijos prevencijos priemones, 2 respondentai, kaip pagrindinę priežastį, kodėl jiems neteko girdėti apie vykdomas korupcijos prevencijos priemones, nurodė, kad jiems tai neaktualu, nes nesusiję su atliekamu darbu, 4 respondentai pažymėjo, kad nežino kur tokią informaciją gali rasti.

4. DĖL KOKIŲ PRIEŽASČIŲ YRA GALIMOS KORUPCIJOS APRAIŠKOS TEISME?

Didžiausia dalis respondentų pagrindine priežastimi dėl kurios Teisme yra galima korupcija, įvardino mažus atlyginimus – 10 respondentų arba 43,48 procento,

5. AR RESPONENTUI BUVO SIŪLYTAS KYŠIS?

95,65 procento arba 22 respondentai pažymėjo, kad nėra buvę situacijos, kai jiems buvo siūlomas kyšis, 4,35 procentai arba 1 respondentas nurodė, kad jam buvo siūlomas kyšis. Respondentas pažymėjo, kad apie šią situaciją niekam nepranešė, nes nebuvo tikras, kad tai korupcijos atvejis.

6. AR RESPONENTAS PRANEŠTŲ, JEIGU ATEITYJE SUSIDURTŲ SU KORUPCIJOS APRAIŠKOMIS DARBE?

82,61 procento arba 19 respondentų nurodė, kad jeigu ateityje susidurtų su korupcijos apraiškomis darbe, apie tai praneštų, nei vienas iš respondentų nenurodė, kad apie korupcijos apraiškas nepraneštų, bet 17,39 procentai arba 4 respondentai apklausos metu negalėjo atsakyti ar praneštų apie korupcijos atvejį. Respondentai nurodė, kad pranešdami apie korupcijos atvejį, pirmiausiai informuotų (galima buvo rinktis kelis variantus):

- ✓ Tiesioginiam vadovui – 9 respondentai;
- ✓ Specialiųjų tyrimų tarnybai – 9 respondentai;
- ✓ Vadovybei – 5 respondentai.

78,26 procento nurodė, kad pirmiausiai informuotų tiesioginį vadovą ir Specialiųjų tyrimų tarnybą.

7. AR RESPONDENTAMS BUVO DAROMAS SPAUDIMAS DĖL ATITINKAMO SPRENDIMO PRIĖMIMO?

95,65 arba 22 respondentai nurodė, kad jiems nebuvo daromas spaudimas priimat atitinkamus sprendimus, vienas respondentas (4,35 procento) pažymėjo, kad viena iš proceso šalių darė spaudimą. Apie daromą spaudimą respondentas pranešė.

8. AR RESPONDENTAI PER PASTARUOSIUS METUS YRA DAVĘ KYŠĮ?

Visi anketas užpildę respondentai nurodė, kad per 5 pastaruosius metus nėra davę kyšio.

9. RESPONDENTŲ PATEIKTI PASIŪLYMAI

30,43 procentai arba 7 respondentai pateikė pasiūlymus dėl korupcijos prevencijos priemonių taikymo. Trys respondentai akcentavo mokymų antikorpucijos temomis svarbą, vienas respondentas pažymėjo didesnį pašalinių asmenų patekimo į tarnybines patalpas ribojimą, vienas iš respondentų akcentavo atlyginimų didinimą. Du respondentai nurodė, kad korupcijos atvejai turi būti viešinami, antikorpucinis mąstymas turėtų būti madingas bei intranete turėtų būtų paskelbti vidaus teisės aktai, susiję su antikorpucinių priemonių įgyvendinimu Teisme.

II. INFORMACIJA APIE RESPONDENTUS

1. RESPONDENTŲ AMŽIUS

47,83 procento arba 11 respondentų yra nuo 31 iki 40 metų, 6 respondentams arba 26,09 procento yra nuo 41 iki 50 metų, 4 respondentams (17,39 procento) – iki 30 metų, vienas respondentas, užpildęs anketą, yra nuo 51 iki 61 metų amžiaus (4,35 procento) ir vienas respondentas arba 4,35 procento yra vyresnis nei 61 metai.

2. RESPONDENTŲ DARBO TEISME TRUKMĖ

21,74 procentai arba 5 apklaustieji nurodė, kad Teisme dirba apie 2 metus, 4 respondentai arba 17,39 procento dirba iki 1 metų, 13,04 procento arba 3 respondentai dirba 3-4 metus, kiti apklaustieji respondentai pasidalino taip:

- ✓ 2 respondentai dirba 5-6 metus;
- ✓ 2 respondentai dirba 10-15 metų;
- ✓ 1 respondentas dirba 7-8 metus;
- ✓ 1 respondentas dirba 9-10 metus;
- ✓ 1 respondentas dirba 7-8 metus;
- ✓ 1 respondentas dirba 16-21 metus;
- ✓ 1 respondentas dirba daugiau nei 21 metus.

3 respondentai apklausos anketoje nenurodė darbo trukmės.

3. RESPONDENTŲ IŠSILAVINIMAS

Iš 23 respondentų 20 arba 86,96 procento nurodė turintys aukštąjį universitetinį išsilavinimą, 3 respondentai arba 13,04 procentai – aukštąjį neuniversitetinį išsilavinimą.

Įvertinus apklausos rezultatus, darytina išvada, jog Teismo darbuotojų korupcijos netoleravimo lygis yra gana aukštas – 82, 61 procento, o korupcinio pobūdžio veikų pasireiškimo tikimybė (respondentų nuomone) yra minimali. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tęsti Teismo darbuotojų antikorupcinį švietimą, organizuojant periodinius mokymus, bendras diskusijas Teismo darbuotojams organizuojamuose susirinkimuose, sekti pasiteisinusiais kitų įstaigų gerosios praktikos pavyzdžiais bei įgyvendinti teismų, Teisėjų tarybos, Nacionalinės teismų administracijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Vyriausios tarnybinės etikos komisijos ir Prezidentūros atstovų tarpinstitucinės darbo grupės numatytas priemones antikorpucinei aplinkai Teisme stiprinti.